

Wat doet Europa tegen belastingontwijking?

Door de stroom affaires en onthullingen van de laatste jaren staat belastingontwijking ook Europees volop in de schijnwerpers. Maar ondanks die druk blijven harde besluiten uit. Formeel zijn belastingen een zaak van nationale regeringen en lidstaten deinzen ook na alle 'leaks' nog steeds terughoudend voor grotere EU-bemoeienis.

Zo ligt er al ruim een jaar een voorstel van de Europese Commissie om de 'belastinggrondslag', de manier waarop bedrijfswinsten worden berekend, Europees te harmoniseren. Die maatregel moet het voor bedrijven minder makkelijk maken landen tegen elkaar uit te spelen, maar stuit ook op verzet, vooral van lidstaten die zich specialiseren in belastingconcurrentie.

Een veelgebruikt argument is dat het aanscherpen van de belastingmoraal alleen echt zin heeft als de hele wereld meedoet. De EU zou dus beter kunnen wachten op de OESO, de organisatie van rijke industrielanden, die probeert hierover internationaal afspraken te

maken (wat heel moeizaam gaat).

De Commissie voelt zich door alle affaires echter geroepen met voorstellen te blijven komen. Zij pleit voor een 'zwarte lijst' van niet-EU-landen die belastingontwijking faciliteren. In juni kwam zij met nieuwe transparantieregels voor belastingadviseurs, accountants, banken en advocaten. Die moeten het gemakkelijker maken om 'tussenpersonen' aansprakelijk te stellen als ze fiscale constructies niet melden.

Momenteel onderhandelen lidstaten en het Europees Parlement ook over het creëren van een openbaar register met de namen van de 'uiteindelijk belanghebbenden' achter bedrijven en postbussen. Volgens Europarlementariër Judith Sargentini (Groen-Links) is de animo daarvoor door de vele onthullingen flink toegenomen. Volgende week is er weer een onderhandelingsronde. „Dat die Paradise Papers net nu naar buiten komen, is voor mij heel nuttig.“

Stéphane Alonso